Botoșanii de eri și de azi

oxo

Un document istoric necunoscut.—Ca-ar trebui să știe generațiile de acum

III

Botoșani, vedere generală

Botoșani, 20 Iulie.

In reportagiile noastre anterioare am încercat să reconstituim aspectul orașului nostru în lumina ultimelor evoluții ale vieții publice.

Trebue s'o spunem dela început că, așa cum s'a pus acum lumea pe treabă acum, nu s'a pus niciodată.

Pretutindeni primează acum gospodăria.

Și-apoi, cum Dumnezeu a dat anul acesta o recoltă de cereale cum de mult n'a mai fost, nimeni — credem — nu va avea de ce să se mai plângă, mai ales că guvernul a luat din vreme, măsurile necsare valoficării cerealelor.

Ceeace i-a speriat pe oamenii noștri la început (și aceasta o spunem din observarea fenomenului social acolo, la fața locului, adică la țară) a fost spiritul de disciplină și ascultare cu care noile autorități au venit dela început.

— „Prea ne-au luat repede", spuneau unii moldoveni și doar se știe că moldovenii sunt cam prea blajini și uneori — chiar — molcuți...

„LASĂ BADE, NU TE NECĂJI CĂ ARE SĂ FIE BINE!..."

Și badea, luându-și secera, a pornit spre ogor, profilându-se în zare cu soarele în față și călcând cu atâta grijă pe hat, de parcă ar fi călcat pe un veritabil covor persan...

Căci doar pământul e covorul, albia, pâinea, trupul și viața lui.

. . . . . .

„Până pe timpul lui Petru Rareș, Botoșanii erau un mic târgușor, așezat la o parte de marile drumuri de negoț cari legau Polonia cu Orientul.*)

„Inainte de această vreme, aveam despre dânsul foarte puține amintiri istorice.

„Din faptul că, încă mai de mult fusese hărăzit ca dar doamnelor țării, se vede că el, de timpuriu, începuse a-și dobândi nume printre alte orașe.

„Clădirea bisericei Sf-tul Neculae din Popăuți de către Ștefan cel Mare, presupunând și un adăpost pentru domn, e altă dovadă de însemnătatea târgului. Petru Rareș, atunci când pe Domni îi prinse gustul de o nouă capitală, îndrăgise Botoșanii.

„In 23 Iunie 1528, el trimite Bistrițenilor din Ardeal, o scrisoare din Oppidum Botusan. In anul următor îl găsim în adăpostul dela Popăuți, de asemenea în 1530, 1531 și 1546 cu câteva săptămâni înainte de moartea sa.

„După moarte, Petru Rareș lasă soției sale de a 2-a, Doamna Elena, Târgul Botoșanilor, ca să trăiască din venitul lui. Și venitul acesta dându-i un prisos, ea clădi biserica Sf-tul Gheorghe și apoi Aspenia de aice, pe care o sfârși la 15 August 1552.

„Alexandru Lăpușneanu, ginerele lui Petru Rareș, pela 1552 și 1557, veni și el în Botoșani. Vasile Lupu îl vedea des. Urgia prădăciunilor tătărești, după mărturisirea cronicarilor, l-a ajuns adeseori. Strămutarea capitalei la Iași și îndreptarea pe aice a drumului negustoresc spre Galați, contribuită la ridicarea târgului nostru.

„In preocupările lor culturale, Domnii fanarioți nu uitară de Botoșani, ba încă îl avură în deaproape vedere. Ioan Callimachi (1758—1761 după cererea orășenilor, deschide la noi o școală, la început, probabil, de slavonie sau rumânie, dar pe care Gr. Al. Ghika o ridică, adăogându-i cursuri elinești, ca și în școala domnească din Capitală.

„Dar cu toată propășirea, pela 1827, Botoșanii numără o populațiune abia de vre-o 12.000 locuitori. In acest an, se iau felurite măsuri de îmbunătățire și curățenie. Orașul era administrat de către o epitropie aleasă de obște, împărțită atunci în partizi, aproape ca și astăzi. Regulamentul organic înlătură vechiul soiu de administrație municipală și Botoșanii, ca și alte orașe din țară, se vede cu altă formă de viață care, se va schimba și ea, cu intrarea noastră pe drumul noilor întocmiri sociale, politice și administrative".

BOGAȚIILE NATURALE ALE JUDEȚULUI

După scurta incursiune pe care am făcut-o în trecutul Botoșanilor, numai de dragul de a reactualiza, pentru generațiile de acum, frumoasele pagini scrise de d. profesor Neculai Răutu, în opera citată, ne întoarcem la Botoșanii de azi.

După niște studii și statistici mai vechi, alcătuite de fostul secretar al Camerei de comerț din localitate, d. prof. N. V. Adam, rezultă clar că principala avuție a județului Botoșani este agricultura, care se practică pe o suprafață de 60% de pământ arabil.

*) N Răutu: „Istoria liceului Laurian" cu prilejul jubileului de 50 ani, 1909.

Iar producția agricolă, este în mâinile micilor producători; cu toate latifundiile cari mai există încă în județ, marea proprietate nu stăpânește decât circa 17.54% din pământurile arabile.

Astfel, în tot județul sunt: 39.480 proprietari a câte 5 hectare; 8340 proprietari a câte 5—10 ha; 790 proprietari a câte 10—15 ha; 159 a câte 50—250 ha. și 29 proprietari cu mai mult de 250 ha. Ceeace înseamnă un total de 48.718 proprietari agricoli.

Biserica „Sf-tul Neculai", din Popăuți

Intinderea proprietăților agricole este: până la 5 ha. de jocuitor: 70.970 hectare. până la 10 ha. 58.220 ha.; până la 50 ha.: 12.000 ha; până la 250 ha.: 19.600 hectare; dela 250 ha: 10.100 hectare. Ceeace înseamnă că ,tot județul Botoșani are 160.890 hectare de pământ arabil.

Pe acest pământ, se cultivă anual, în medie: 135.240 hectare de cereale, dintre cari grâu 31.510 ha,; orz 23.333 ha.; ovăz 15.063 ha.; secară 2398 ha.; porumb 58.210 ha.; alte culturi și ogoare 30.376 ha.; ogoare sterpe 10.784 ha.; fânețe naturale și pășuni 42.119 ha.; culturi arborescente și arbuști 2120 ha.; vii 323 ha.; păduri 41.218 ha,

Clădirile, drumurile, apele, carierele de piatră, însumează o suprafață de 60.304 ha. Raportul suprafeței arabile la suprafața totală a județului este de 50—64%, același raport la suprafața țării 0,54%, marea proprietate 28.262 hectare și reprezintă 17,54% din totalul arabil; mica proprietate 132.628 ha., adică 82.43% din totalul arabil.

Partea de Vest a județului este foarte bogată în păduri, dar ce folos că, acestea sunt 95% în stăpânirea evreilor și numai 5% în stăpânirea românilor și altor nații!

Esențele de lemn ale acestor păduri sunt: stejarul, fagul, carpenul și apoi rășinoasele.

❖

In legătură directă cu agricultura este, desigur, creșterea vitelor. Această îndeletnicire era foarte mănoasă altă dată. Vitele de Mihălășeni și Dângeni erau renumite.

Cu timpul, însă, velnițele de spirt dispărând una câte una, au dispărut și grajdurile pentru îngrășat vite, ce erau pe lângă ele.

Vitele cornute din județ sunt frumoase acolo unde sunt bine hrănite și întreținute; în schimb caii, sunt din ce în ce mai degenerați.

Deși pomicultura nu este îmbrățișată de locuitorii județului cu prea mare pasiune, sunt regiuni unde fructele sunt o adevărată bogăție.

Merele de Rădășeni, nucile și prunele de Hârlău, Copălău, Rădeni și Deleni erau altădată, când snobismul românesc nu importase încă mere din... California, apreciate și căutate.

In tot județul sunt circa 500.000 pomi fructiferi. Dacă aceștia ar fi cultivați și valorificați cum trebue, ar produce un venit de circa 1 miliard lei anual.

VII CELEBRE. VINURI PROASTE, ALCOOLISM

O curiozitate care — credem — nu ar putea fi explicată decât prin lumina unor anumite fenomene sociale este și următoarea: deși cultura viței de vie nu se face decât pe circa 323 hectare, totuși în regiunea Hârlăului, a Mihălășenilor, Rădenilor, Bobulești-lor, sunt vii a căror producție ar fi suficientă consumului județului.

Cu toate acestea, orașul și județul sunt invadate de vinuri proaste și scumpe, de cele mai multe ori îmbolnăvitoare, pentru că provin din cele mai de rând podgorii din Basarabia sau Odobești, pentru că sunt lucrate din struguri „terasă" stropiți prea tare cu piatră vânătă. Și aceste vinuri acre, îngrozitoare, pe cari cei aproape 400 cârciumari din județ le cumpără toamna cu 2-3 lei kgr., le vând, peste an, cu 20—30 și 40 lei kgr.

Din această cauză, țăranul nu se apropie de vin, ci preferă sticluța de ismă verde de 11 lei, pe care o bea (din motive pe cari numai Dumnezeu și el, le știe!) alcoolizându-se, zi cu zi, îmbătrânind înainte de vreme și lăsând urmași cari din naștere, sunt stigmatizați de păcatele părinților.

Numai cine a întârziat, căutași de puțin, prin satele județului nostru, își poate da seama de sărăcia în care trăesc țăranii, într'un județ în care agricultura este ocupațiunea de căpetenie și ce ravagii fac bolile sociale ca: sifilisul, tuberculoza și pelagra.

Alcoolismul le pregătește terenul. Proasta alimentație îl favorizează. Lipsa de cunoștințî de igienă îl pun pe țăranul botoșănean și acum, în situația de a crede că sifilisul se poate trata cu... descântece sau cetanii la popă, iar tuberculoza e din cauza... fumatului.

Buletinele oficiale publicate de ministerul sănătății și de institutul statistic au arătat clar, că județul Botoșani este printre primele din țară în ce privește mortalitatea infantilă și numărul tuberculoșilor.

Faptul că mor foarte mulți prunci până la 3 luni, se știe, se datorește numai unor nașteri din părinți bolnavi, netratați, subalimentați și surmenați de muncă și mizerie fizică și morală.

Iar tuberculoza se întinde tot din cauza condițiilor proaste în care trăesc sătenii și lipsei de asisstență medicală.

E drept că, cele 19 circumscripții sanitare câte sunt în tot județul, își fac conștiincios datoria, dar nici personalul, nici mijloacele materiale nu ajung unei opere de asistență medicală atât de vaste.

Ce e de făcut? Să răspundă onoratul minister al sănătății publice care, suntem siguri, vede ca și noi că, pe lângă campania de însănătoșire morală a poporului român, e nevoe de o cât mai intensă campanie sanitară de care atârnă, în cea mai mare măsură, sănătatea și viitorul neamului nostru.

C. R.

Librăria „Universul" S.A.

Str. Brezoianu 23-25

prezintă următoarele noutăți literare:

Sfaturile medicului de dr. N. Vătămanu	lei	60
Nița Pitpalac la Londra de Costache Glumici	„	40
Răsboiul care vine de Locot. Emanuel Voinescu	„	50
In zodia Săgetătorului de Cecil Lewis	„	50
Scrisoarea din Cogealac de I. Boteni	„	40
Regina Victoria de Lytton Strachey	„	85
Aventura d-rei Zenobia Magheru de Mircea Streinul	„	15
Răscruci istorice de C. A. Donescu	„	15
Călătorul romantic de Eugen Herovanu	„	80

TIPARITURI EXECUTATE IN JAPONIA PE HARTIE JAPONEZĂ

Suflet Japonez de Gh. Băgulescu în limba franceză, broșat	lei	150
Suflet Japonez de Gh. Băgulescu în limba franceză, legat în mătase	„	500
Suflet Japonez de Gh. Băgulescu în limba engleză, broșat	„	200
Suflet Japonez de Gh. Băgulescu în limba engleză, legat în mătase	„	500

Complect asortiment în articole de birou și rechizite școlare.

Cereți cataloagele noastre de detaliu și engros.

Trimitem contra ramburs orice lucrare la cerere.

Telegrame din străinătate

x

Deschiderea conferinței internaționale privitoare la bombardarea orașelor deschise

Paris, 23 (Rador). — Azi dimineață s'a deschis în capitala Franței conferința internațională contra bombardării orașelor deschise, organizată de Liga universală pentru pace.

Conferința a fost prezidată de lordul Robert Cecil.

D. Leon Jouhaux, secretarul Confederației generale a muncii, a amintit că sarcina esențială a conferinței este de a împiedica bombardarea orașelor deschise, a ajuta popoarele care apără libertatea și a menține pacea în cadrul securității colective.

D. Pierre Cot a insistat asupra necesității de a se ajunge la concluzii practice și a adus omagii președintelui Roosevelt pentru credința pe care o are în colaborarea Statelor Unite cu Anglia și cu Franța.

Lordul Cecil a vorbit împotriva războiului, spunând că acest flagel trebuie înlăturat, în ciuda intereselor particulare care îl întreține. Referindu-se la vizita Suveranilor britanici în Franța, președintele conferinței a spus că efectele acestei vizite vor putea îngădui să se reintroneze suveranitatea legii și a dreptului.

Lucrările conferinței vor continua.

SECRETARUL COMITETULUI DE NEINTERVENȚIE VA PLECA IN SPANIA

Londra, 23 (Rador) — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

In cercurile politice se afirmă că d. Francis Hemming, secretaru trezorier al comitetului de neintervenție și șef al biroului de control, va pleca săptămâna viitoare în Spania.

El se va pune succesiv în legătură cu autoritățile din Burgos și Barcelona, pentru a le da prin viu grai toate explicațiile necesare în buna funcționare a planului de retragere a voluntarilor, cu care aceste guverne au fost puse în curent.

Se speră că prin adoptarea unei asemena proceduri se va putea câștiga timp.

AGENTI DIN COMITETUL DE NEINTERVENȚIE VOR SOSI LA GIBRALTAR

Londra, 23 (Rador). — Corespondentul din Gibraltar al agenției „Reuter" este informat că mai mulți agenți numiți de comitetul de neintervenție vor sosi în curând la Gibraltar pentru a lua măsurile necesare în vederea punerii în vigoare a planului pentru retragerea voluntarilor străini din Spania.

Confom acestui plan, una din taberile în care vor fi adunați voluntarii destinați repatrierii va fi stabilită la Gibraltar.

La ieșirea de la ceremonia din Villers-Bretonneaux, mareșalul Pétain își ia rămas bun de la Suveranii britanici

Noui succese ale naționaliștilor spanioli

Salamanca 23 (Rador).— Corespondentul agenției „Havas" transmite următorul comunicat naționalist:

In Estramadura, în sectorul de nord, au continuat importanta noastră înaintare, stabilind frontul pe râul Guadiana, ce a fost trecut la sud de Orellana la Vieja.

In sectorul Sort, din Catalonia, toate atacurile republicanilor au fost respinse. Două batalioane guvernamentale au fost complet nimicite.

Pe frontul Castellon, aripa dreaptă înaintând pe o adâncime de peste 2 km., a trecut în provincia Valencia. Republicanii s'au retras în dezordine, lăsând pe câmpul de luptă peste 400 cadavre.

In regiunea Gaidiol am ocupat satul Pavias.

In cursul zilei de ieri au fost făcuți peste o mie de prizonieri republicani.

ȘTIRI DIN SURSA REPUBLICANA

Valencia, 22 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

In cursul ultimelor 24 de ore activitatea a fost deosebit de intensă pe frontul oriental, în toate sectoarele.

Naționaliștii au exercitat o puternică presiune asupra pozițiilor republicane, aruncând în luptă un număr considerabil de soldați și un bogat material de război.

Cu toate acestea republicanii nu au pierdut eri nici o palmă de pământ. In schimb naționaliștii au suferit grele pierderi în cursul contraatacurilor.

*

Valencia, 23 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

O escadrilă naționalistă a bombardat azi dimineață orașul Denia.

Un nou incident sovieto-manciurian

xx

Tokio, 23 (Rador). — Agenția Domei transmite:

Se comunică din Hsinking, capitala Manciucoului, că în cursul zilei de Marți, s'ar fi petrecut un nou incident de frontieră la granița sovieto-manciuriană.

Un grup de 60 soldați sovietici, cari se aflau în trei bărci de patrulare pe fluviul Usuri, la 15 km. dincolo de Tungancen, în provincia Sinking, au tras asupra a 10 civili manciurieni, omorându-i.

Cei zece civili se îndreptau cu o barcă dela Tungancen la Jacho.

Incidentul s'a petrecut pe teritoriul manciurian.

❖

Moscova, 23 (Rador). — Agenția „Tass" transmite:

Se anunță din Khabarovsk că, după știri primite în ziua de 21 Iulie, două bărci cu motor manciuriene aflate pe fluviul Usuri, în dreptul satului Vidnoe, după ce au violat frontiera, au debarcat pe insula sovietică Faingov un grup de soldați japono-manciurieni, compus din șase oameni.

Aceștia au deschis focul asupra unei bărci cu motor sovietică ce trecea în dreptul insulei. In urma măsurilor luate de grănicerii sovietici cei șase soldați japono-manciurieni au fost arestați. Doi dintre ei au fost răniți în cursul unui schimb de focuri.

Grănicerii sovietici au sechestrat totdeodată o mitralieră, cinci puști japoneze, un pistol sistem „Mauser", peste o mie de cartușe precum și alt material militar.

CEI DOI PARLAMENTARI JAPONEZI VOR FI PREDAȚI AUTORITAȚILOR JAPONEZE

Tokio, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Autoritățile sovietice din Vladivostock au informat consulatul general al Japoniei din acea localitate că cei doi parlamentari trimiși de armata japoneză la 18 Iulie, și reținuți de autoritățile sovietice, vor fi predați azi autorităților japoneze.

Conferința internațională a instrucțiunii publice și-a încheiat lucrările

Geneva, 23 (Rador).— Conferința internațională a instrucțiunii publice s'a încheiat astăzi după ce a consacrat două ședințe discuțiunii asupra manualelor școlare pe baza raportului reprezentat de d. Constantin Kiriței-scu, delegatul României.

Discuția a luat sfârșit prin adoptarea în unanimitate a proiectului de rezoluție redactat de d. Kirițescu, cuprinzând recomandațiile și sugestiile pe care conferința le va adresa ministerelor de instrucție ale tuturor statelor reprezentate privitor la elaborarea, alegerea și utilizarea manualelor didactice.

Raportul delegatului României privitor la activitatea de învățământ și educație din cursul anului școlar expirat a interesat conferința cu deosebire în ce privește activitatea „Străjii Țării", asupra căreia i s'a cerut numeroase lămuriri.

Statele-Unite dau un avertisment Mexicului

Washington, 22 (Rador). — D. Pitman, președintele comisiunii afacerilor străine a Senatului, a declarat unui corespondent al agenției „Havas" următoarele:

„In cazul când guvernul mexican nu acceptă propunerile d-lui Hull, de a se supune unui arbitraj, chestiunea terenurilor petrolifere mexicane cari aparțin străinilor și cari au fost expropriate, sau de a acorda compensații pentru aceste exproprieri, atunci el nu se va mai bucura în viitor de avantagiile economice acordate de Statele Unite.

Toate măsurile pe cari guvernul Statelor Unite le va lua pentru a sprijini acțiunea sa diplomatică se vor menține în cadrul economic".

Episcopi austriaci invitați la conferința dela Fulda

Berlin 23 (Rador). — *O invitație a fost adresată episcopilor austriaci, pentru a participa la conferința episcopilor germani care se întrunește tradițional la Fulda în luna August a fiecărui an.*

In cercurile național-socialiste — scrie corespondentul agenției „Havas" — se încearcă a se împiedica participarea episcopilor austriaci, subliniindu-se că această participare ar echivala cu „sancționarea atitudinei antigermane" a acestor episcopi.

xxoooxx

Un sultan din Malaesia vrea să se însoare cu o dansatoare engleză

Copenhaga, 23 (Rador). — *Ziarele amintesc că acum mai mulți ani, un aventurier danez numit Madslange, ultimul supraviețuitor al unui naufragiu din apele Malaesiei, s'a căsătorit cu fiica Sultanului de Johore.*

Nepotul acestui aventurier, actualul Sultan Ibrahim, s'a îndrăgostit nebunește de o dansatoare engleză, numită miss Lydia Hill, hotărînd să se căsătorească cu ea.

Guvernatorul de Singapore s'a opus însă acestei căsătorii, luând măsuri pentru a expedia în Ceylon pe miss Hill.

Sultanul Ibrahim vrea să abdice și să plece în Sumatra, împreună cu aleasa inimii sale, declarând că guvernatorul nu are drept să se amestece în treburile sultanatului de Johore.

Doi călugări omorâți in bătaie de un stareț

Atena, 23 (Rador). — *Poliția a trebuit să intervină azi la mânăstirea Simon Petre depe muntele Athos.*

Starețul acestei mânăstiri, numit Damaschin. s'a luat la ceartă cu doi călugări pe care i-a bătut atât de grav încât i-a lăsat morți.

Starețul Damaschin a fost arestat.

Deplinul succes al manevrelor engleze in Marea Nordului

Londra, 23 (Rador). — Manevrele combinate pentru apărarea coastelor engleze din marea Nordului au luat sfârșit azi dimineață.

Comunicatul oficial al Amiralității declară că aceste manevre au dovedit eficacitatea dispozițiilor luate dealungul acestor coaste pentru a respinge orice invazie.

❖

Londra, 23 (Rador). — **După terminarea manevrelor de apărare pe coastele Mării Nordului, amiralitatea publică un comunicat în care arată că manevrele au avut un deplin succes și au dovedit eficacitatea măsurilor luate pe aceste coaste, pentru respingerea oricărei încercări de atac inamic.**

Principiile politicii externe a Poloniei

Varșovia, 23 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" transmite:*

O interesantă punere la punct asupra principiilor politicii externe a Poloniei este făcută de ziarul „Express Porany", ziar apropiat de ministerul de externe, într'un articol pe care-l va publica mâine.

Dupăce repetă că nu se urmărește formarea niciunui bloc între Marea Baltică și Marea Neagră, autorul articolului definește după cum urmează principiile politicii externe a țării sale:

Punctele care trebue să stea la baza oricărei politici sănătoase în Europa de azi sunt următoarele:

1) independența absolută în materie de politică externă;

2) constituirea unor forțe proprii pentru garantarea securității fiecărui stat prin propriile sale mijloace;

3) respingerea oricărei propuneri de a participa la constituirea unui bloc.

4) revenirea la o concepție asupra securității colective care să fie în concordanță cu realitatea și participarea la război numai în cazul când țara respectivă este ea însăș atacată sau când trebue să vină în ajutorul unui aliat.

5) neparticiparea la sancțiuni și refuzul de a îngădui trecerea pe teritoriul țării respective a unor trupe străine, pentruca această țară să nu devină câmp de bătaie al blocurilor rivale;

6) excluderea oricărui fel de simpatie ideologică în materie de politică externă;

7) neamestecul în afacerile interne ale altor state;

8) restabilirea relațiilor de bună vecinătate ca bază politică a unei păci realiste;

9) egalitatea absolută a tuturor țărilor, neputându-se lua nici o hotărire fără participarea părților interesate;

10) respingerea oricărei hegemonii a unei puteri sau a unui grup de puteri.

Răspunsul preșe dintelui Lebrun la telegrama Regelui Angliei

Paris, 23 (Rador). — Iată textul telegramei pe care d. Lebrun, președintele Republicei, a dresat-o Regelui George VI ca răspuns la telegrama Suveranului britanic:

„Mulțumesc cu emoție Majestății Voastre și M. S. Reginei pentru mișcătorul mesagiu pe care ați binevoit să mi-l adresați mie și d-nei Lebrun în clipa când ați părăsit pământul Franței.

„Sunt fericit de a fi, pe lângă guvernul Republicii și pe lângă poporul francez, interpretul sentimentelor pe care Majestățile Voastre binevoesc să le exprime la sfârșitul zilelor neuitate pe care Parisul și Franța întreagă le-au datorat Augustei Lor prezențe.

„Iluștrii oaspeți au fost primiți de poporul francez întreg cu cel mai mare entuziasm. Vizita Lor va rămâne întipărită în amintirea lui ca cea mai strălucită consfințire a legăturilor ce unesc cele două țări ale noastre, care, după ce au împărtășit aceleași greutăț, urmăresc acum același ideal de libertate politică comună, de propășire și de pace generală.

„Franța va rămâne recunoscătoare Majestății Voastre și Majestății Sale Reginei pentru adânca bucurie ce i-a fost dată, de a aclama într'un singur avânt și ca o singură inimă pe Suveranii marei națiuni amice".

Statele-Unite sunt cel mai mare furnizor de arme

Washington, 23 (Rador). — **Pentru întâia oară dela înființarea Biroului pentru controlul exportului de arme și muniții, Departamentul de stat a publicat o statistică care cuprinde nu numai licențele de export eliberate, dar și exporturile efectuate în realitate.**

Cifrele publicate arată că Statele Unite rămân marele furnizor de avioane al lumii întregi și în special al Chinei, Japoniei și Nouii Zelande.

Importanța considerabilă a cumpărăturilor de avioane pe care le face Noua Zelanda pentru scopuri militare face să se presupună în unele cercuri diplomatice bine informate că există o înțelegere tacită între Statele Unite și Olanda pentru apărarea acestei regiuni pacifice împotriva oricărei amenințări ce ar putea veni dela Răsărit.

Se relevă deasemenea în aceleași cercuri — declară corespondentul agenției „Havas" — că Germania și Italia nu figurează pe lista cumpărătorilor de